

РЕШЕНИЕ

№ 1050

гр. София, 18.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 57 СЪСТАВ, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИХАИЛ ДР. ДРАГНЕВ

при участието на секретаря ВЕСЕЛА М. МАРИНОВА
като разгледа докладваното от МИХАИЛ ДР. ДРАГНЕВ Гражданско дело № 20231110115176 по описа за 2023 година

Предявен е от А. М. В. против Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – Министерство на вътрешните работи осъдителен иск с правно основание по чл. 181, ал. 1, пр. 2 ЗМВР за заплащане на сумата от 4320 лева, представляваща сбор от ежемесечно дължимите суми за храна в размер на по 120 лева на месец за периода от 15.09.2019 г. до 15.09.2022 г., ведно със законната лихва за забава от депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

В исковата молба се твърди, че до 01.02.2017г., ищцата е работила по служебно правоотношение с ответника, като със заповед № 8121К-1383/03.02.2017 г. е назначена на основание чл. 9 ЗДСл на длъжност Началник на отдел „Финансово осигуряване“ в Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – МВР. Сочи, че съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР на служителите на МВР се осигурява ежемесечно храна или левовата □ равностойност, като до 01.02.2017 г. ищцата е получавала левовата равностойност на храната в размер на 120 лв., а размерът на левовата равностойност на храната се е определял със заповед на министъра на вътрешните работи. Поддържа, че за процесния период не □ е осигурявана храна, както и не □ е заплащана левовата □ равностойност, поради която я претендира, ведно със законната лихва за забава от депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на вземането. Претендира и сторените по делото разноси.

Ответникът, редовно уведомен, е депозирал отговор на исковата молба в законоустановения срок по чл.131 ГПК. Не оспорва твърденията за наличие на служебно правоотношение между страните и положения труд от ищцата. Твърди, че последната е служител от категорията на чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, чийто статут се урежда от ЗДСл, правилата на ЗМВР се прилагат само частично и то при наличие на законови препратки,

поради което разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР е неприложима в отношенията с ищцата. Прави възражение за погасяване на вземанията по давност за периода от 14.09.2019 г. до 15.03.2020 г. Претендира разноски по делото.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

По иска с правно основание чл. 181, ал. 1, предл. 2 ЗМВР.

-

Съгласно чл. 181 ЗМВР/в сила от 28.11.2014 г./ на служителите на МВР се осигурява храна или левовата и равностойност.

Установява се от заповед от 03.02.2017г., че ищцата А. В. е преназначена на осн. § 69 ПЗП на ЗМВР на длъжност Началник на отдел „Финансово осигуряване“ при дирекция "Управление на собствеността и социални дейности"- МВР.

Няма спор между страните, че в периода от 15.09.2019 г. до 15.09.2022г. ищцата е била на служба в Министерството на вътрешните работи със статут на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, както и че е изпълнявала през цялото това време служебните си задължения.

Спорните по делото въпроси са от правен характер, а именно – 1. обстоятелството, че в процесния период ищецът е бил държавен служител по смисъла на чл. 2, ал. 1 ЗДС означава ли, че статутът му се урежда само от ЗДС или той се прилага единствено, доколкото в специалния ЗМВР не са предвидени изключения, касаещи статута на лицето, заемащо служебно правоотношение и 2. съобразно правната уредба на ЗМВР /в сила от 28.11.2014 г./ и подзаконовите нормативни актове относно прилагането на ЗМВР кои са служителите на МВР, на които се следва храна или левовата и равностойност.

Настоящият съдебен състав не споделя възраженията на ответника, че статутът на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се определя изключително от ЗДСл. Действително в чл. 142, ал. 4 ЗМВР е посочено, че статутът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 се урежда със ЗДСл, но тази разпоредба следва да се тълкува във връзка с чл. 1 ЗМВР, който има характер на обща разпоредба, определяща предметния обхват на закона, и гласи, че ЗМВР урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на МВР и статута на служителите в него. Разпоредбата на чл. 1 ЗМВР представлява общо положение, като разпоредбите на закона в отделните глави и раздели следва да се тълкуват с оглед и във взаимовръзка с нея. Оттук и ЗДСл е приложим относно статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР само и единствено при липсата на изрично специално правило в ЗМВР, което би дерогирало общия закон. Изключването изцяло на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР от приложното му поле би противоречало на

основните принципи на управление на държавната служба в МВР, посочени в чл. 141 ЗМВР.

Относно обстоятелството следва ли се храна или левовата и равностойност на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, съдът намира, че разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР не съдържа ограничение относно служителите от системата на МВР, на които следва да се осигури храна или левовата и равностойност. Съгласно чл. 181 ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата и равностойност – т. е. на всички служители на МВР. Не води до противен извод Наредба № 81213-773 от 1.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата и равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи. В чл. 1 от същата е посочено, че с нея се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата и равностойност на служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 ЗМВР и по § 86 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗМВР. Законът обаче не делегира на министъра на вътрешните работи да определя кои лица следва да получават храна или парична равностойност, а единствено възлага с подзаконов нормативен акт да се определят условията и редът за предоставяне на сумите и продоволствията по чл. 181, ал. 1–3 ЗМВР /ал. 4 на чл. 181 ЗМВР/. В този смисъл за определяне кои лица имат право на безплатна храна или левова равностойност съдът следва да изходи единствено и само от ЗМВР.

Освен буквалното и граматическо тълкуване на чл. 181, ал. 1 ЗМВР съдът взе предвид и принципите на управление на държавната служба в МВР и най-вече тези за забрана за дискриминация и обективност. Приемането на тълкуването на закона, посочено от ответника, би поставило дългогодишни държавни служители от системата на МВР в неравностойно положение спрямо другите служители, които са назначени по трудово правоотношение, респ. – по служебно правоотношение по ЗМВР. Така, възможно е сходни длъжности да се заемат, както по трудово правоотношение, така и по служебно по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР. Не би отговаряло на принципите и духа на закона тълкуване, при което за сходни длъжности на лицата по трудови правоотношения, се осигурява храна или изплаща левова равностойност, а на тези по служебно правоотношение по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР – не. Още повече според § 69 от ПЗР на ЗМВР (в сила от 1.02.2017 г.) служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от ЗИД на ЗМВР, и, които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по ЗДС, считано от датата на влизане в сила на този закон. На тези служители, на които по силата на закона правоотношенията се преобразуват на служебни такива по ЗДС също се дължи левова равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР – така, изрично § 69, ал. 6 от ПЗР на ЗМВР. Следователно ЗМВР изрично урежда, че в хипотези на преобразуване по силата на закона на правоотношенията със служителите в такива по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, каквато е процесната, се дължи левова равностойност за неосигурена храна. Ето защо съдът намира, че на ищеца в качеството на служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се дължи храна или левова равностойност.

Така приема преобладаващата съдебна практика напр. Решение № 3861 от 13.07.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 12113/2021 г.; Решение № 6314 от 7.12.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 2937/2023 г.; Решение № 261141 от 5.11.2020 г. на СГС по в. гр. д. № 11135/2019 г.; Решение № 2750 от 30.05.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 9912/2022 г.; Решение № 3516 от 3.07.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 2307/2022 г.; Решение № 3859 от 13.07.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 3889/2022 г.; Решение № 3157 от 14.06.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 4496/2022 г.; Решение № 1519 от 21.06.2022 г. на СГС по в. гр. д. № 14332/2021 г. и др.

Както се спомена по-горе за заварените правоотношения се прилага § 69, ал. 1 ПЗП на ЗМВР, съгласно която служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 14 от 2015 г.) и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за държавния служител, считано от датата на влизане в сила на този закон.

За служителите работещи по така преобразуваните служебни правоотношения в § 69, ал. 6 ПЗП на ЗМВР се предвижда да се определи индивидуална основна заплата, включваща допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР.

Още повече съгласно изменението на чл. 142, ал. 4 от ЗМВР, при уреждането на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР се прилага нормата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, предвиждаща право на държавните служители да получават безплатна храна или левовата и равностойност.

Тоест, в преходните и заключителните разпоредби, а и в чл. 142, ал. 4 ЗМВР е изрично уредено, че на служителите, работещи по преобразувани във служебни правоотношения по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, каквото е процесното, се дължи допълнително възнаграждение за храна.

Съгласно § 69, ал. 6 ПЗП на ЗМВР левовата равностойност на храната не се изчислява отделно, а представлява компонент от получаваното от служителя основно месечно възнаграждение. Въпреки това ответникът не е доказал, че на ищеца е начислявана необлагаема/по смисъла на чл. 181, ал. 6 ЗМВР/ компонента на суми за храна. Напротив, от материалите по делото и най-вече от фишове за заплати, се констатира обратното, че такова допълнително възнаграждение не е било начислявано към заплатата на служителя. Видно от фишове за заплати е, че към м.01.2017г. на служителката е било начислявано допълнително възнаграждение за храна в размер на 120 лв., след което за м.02.2017г. са начислявани единствено пари за облекло и СУЦ /възнаграждение за постигнати резултати/. Като индиция за включването в основното възнаграждение на пари за храна се сочи и се установява обстоятелството, че основната заплата на служителя към 01.01.2017г.- 1265 лв./ 1616,69 лв. с всички доп. възнагражд./ е значително по-ниска от основната □ заплата считано от

01.02.2017г. – 2030 лв., а и през процесния период. Това обаче само по себе си не означава, че в това новоопределено основно възнаграждение е включена компонента пари за храна. Този факт подлежи на доказване и следва да се изведе от приети вътрешни правила за организация на работната заплата или друг равнозначен документ. По делото това твърдение на ответната страна остава недоказано при условията на пълно и главно доказване. Още повече следва да се спомене, че съгласно чл. 11 от Наредба № 8121з-773 от 1.07.2015 г. сумата по чл. 4 /за храна/ не е елемент от брутното месечно възнаграждение. Следователно има правна уредба, според която това допълнително възнаграждение за храна следва да се начислява отделно, още повече поради необлагаемия му характер, което в случая безспорно не е било сторено.

Наредба № 8121з-773 от 1.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата и равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи, Заповед № 8121з-1464/31.12.2019 г. на министъра на вътрешните работи, Заповед № 8121з-1410/30.12.2020 г. на министъра на вътрешните работи, Заповед № 8121з-1723/31.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи касаят единствено служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и ал. 3 от ЗМВР. Доколкото обаче съдът намира, че се дължи легова равностойност за неосигурена храна и на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР и предвид липсата на правна уредба относно нейния размер, следва по аналогия съответно приложение да намерят именно правилата на посочените подзаконовни нормативни актове. Ето защо и на основание чл. 4 от Наредбата от 01.07.2015 г. във връзка със заповедите на министъра на вътрешните работи на ищеца за процесния период от 15.03.2020г. до 15.09.2022г. /след изменението на иска/ се дължи ежемесечно легова равностойност за неосигурена храна в размер на 120 лв. или дължимото обезщетение за неосигурена храна за 30 месеца е 3600 лв.

Тук следва само да се отбележи, че поради допуснатата техническа грешка в протокол от 20.10.2023г. е посочено, че се допуска изменение на иска, като същият се счита предявен за периода от 15.09.2020г. до 15.09.2022г. Видно, обаче, от молба представена в същото съдебно заседание е, че волята на страната, а и на съда, е била искът да се счита предявен за периода от 15.03.2020г. до 15.09.2022г., а не от 15.09.2020г., както е записано в протокола. По тези съображения съдът ще се произнесе за периода от 15.03.2020г. до 15.09.2022г.

Съдът намира направеното възражение за изтекла погасителна давност за частично основателно. За процесните вземания поради периодичния им характер се прилага кратката тригодишна давност по чл. 111, ал. 1, б. в) ЗЗД. Тоест, вземанията за периода от 15.03.2020г. до 23.03.2020г. са били погасени по давност. Съгласно заключението на вещото лице по изготвената ССЧЕ непогасените по давност вземания са в общ размер на **3570,84 лв.**, до който следва да се уважи искът.

Като законова последица върху главницата следва да се присъди и законната лихва от дата на подаване на исковата молба /23.03.2023г./ до окончателното изплащане.

Относно разноските по делото

Предявен размер: 3600 лв.; Уважена част: 3570,84 лв.; Отхвърлена част: 29,16 лв.

Разноски на ищеца: платено адвокатско възнаграждение в размер на 750 лв. Съдът намира направеното възражение за прекомерност за основателно. Поради ниската правна и фактическа сложност на делото и най-вече масовият характер на подобни искове адвокатският хонорар следва да се намали до минималния размер предвиден чл. 7, ал. 2, т. 2 НМРАВ или 660 лв. Ето защо и на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца се дължат разноски съответно на уважената част от иска в размер на **654,65 лв.**

Разноски на ответника: Депозит за ССЧЕ – 350 лв. и юрисконсултско възнаграждение определено в минимален размер от 100 лв. или общо 450 лв. Ето защо и на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника се дължат разноски съответно на отхвърлената част от иска в размер на **3,65 лв.**

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ДИРЕКЦИЯ "УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ"- МВР, с адрес: гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 124, да заплати на **А. М. В.**, ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Хаджи Димитър“, бл. 94, вх. Д, ап. 87, както следва:

- на основание **чл. 181, ал. 1, пр. 2-ро от ЗМВР** сумата от **3570,84 лв.**, представляваща неизплатена легова равностойност за неосигурена храна за периода 15.03.2020г. до 15.09.2022г., през който А. М. В. се е намирал в служебно правоотношение с Министерство на вътрешните работи, ведно със законната лихва върху главницата от 23.03.2023г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 3570,84 лв. до пълния предявен размер от 3600 лв., като погасен по давност;

-на основание **чл.78 ал.1 от ГПК** разноските по делото в размер на **654,65 лв.**

ОСЪЖДА А. М. В., ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Хаджи Димитър“, бл. 94, вх. Д, ап. 87, да заплати на **ДИРЕКЦИЯ "УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ"- МВР**, с адрес: гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 124, на основание **чл.78 ал.3 от ГПК** разноските по делото в размер на **3,65 лв.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от връчването

му на страните пред Софийски градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____